

**In un corpo sano, mente sana –
rola sportu w naszym życiu**

Barbara Klimek

Scenariusz interdyscyplinarnego projektu edukacyjnego do języka włoskiego dla II etapu edukacyjnego (klasy IV–VIII szkoły podstawowej)

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

1. Temat projektu:

In un corpo sano, mente sana – rola sportu w naszym życiu

2. Osoby prowadzące projekt:

2.1. Koordynator:

nauczyciel języka włoskiego

2.2. Pozostali:

nauczyciele wychowania fizycznego, informatyki, techniki

3. Ramy czasowe

Początek projektu przewidziany jest na kwiecień, a zakończenie na czerwiec. Projekt zajmie ok. 10–12 godzin.

4. Cele projektu

4.1. Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności sprawnego komunikowania się w języku polskim oraz językach obcych nowożytnych;
- nabycie i rozwinięcie umiejętności rozumienia, tworzenia i używania prostych komunikatów (ustnych i pisemnych) w języku obcym;
- nabycie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji i wykorzystania ich w pracy twórczej;
- rozwijanie podstawowej wiedzy na temat roli sportu, jego znaczenia w naszym życiu;
- wspieranie tolerancji, otwarcia na świat i inne kultury, szacunku dla odmienności kulturowej;
- nabywanie umiejętności zdobywania informacji;
- umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informatycznymi;
- umiejętność wyszukiwania, analizowania i przetwarzania informacji z zasobów internetu;
- umiejętność formułowania pytań, interpretowania i przetwarzania uzyskanych odpowiedzi;
- nabycie umiejętności rozwiązywania problemów;
- rozwijanie umiejętności pracy w zespole, tworzenia relacji rówieśniczych, organizacji pracy i współodpowiedzialności za zadania;
- nabycie umiejętności obiektywnej oceny pracy własnej i innych;
- wzbudzenie motywacji uczniów do uczenia się języka obcego.

4.2. Cele szczegółowe

4.2.1. Cele kształcące

W wyniku udziału w projekcie interdyscyplinarnym uczeń:

- tworzy krótkie wypowiedzi w języku włoskim;
- potrafi wykorzystać informacje pochodzące z różnych źródeł;
- wykorzystuje różne formy aktywności (w tym aktywności fizycznej) do realizacji postawionych zadań;

- posiada wiedzę ogólną na temat Włoch z następujących zakresów: geografia (opisuje ukształtowanie terenu w języku włoskim, zna nazwy gór, najważniejszych szczytów, rzek, jezior we Włoszech) oraz sport (wymienia dyscypliny sportowe indywidualne, grupowe, potrafi nazwać w języku włoskim wybrany sprzęt sportowy i obiekty sportowe);
- potrafi opracować pytania do turnieju wiedzy o sporcie;
- potrafi opracować quiz z wykorzystaniem technologii informatycznych;
- wykorzystując kreatywne myślenie i swoje umiejętności, przygotowuje Turniej Wiedzy o Sporcie i Szkolny Dzień Sportu;
- rozwija wiedzę oraz umiejętności informatyczne, potrafi w bezpieczny sposób wyszukiwać informacje w internecie;
- planuje swoją pracę oraz pracę w grupie, decyduje o podziale obowiązków w grupie.

4.2.2. Cele wychowawcze:

Dzięki udziałowi w projekcie uczeń rozwinię również kompetencje kluczowe oraz uniwersalne. W szczególności uczeń:

- uczy się przedstawiać swoje opinie, podejmować dyskusje, argumentować;
- rozwija ciekawość świata, poznaje dziedziny, w których może rozwinąć i poszerzyć zainteresowania;
- rozwija formy nieszablonowej pracy twórczej;
- podejmuje inicjatywy, rozwija przedsiębiorczość;
- kształtuje umiejętność planowania pracy;
- rozwija umiejętność współpracy w grupie, podejmowania decyzji;
- podejmuje odpowiedzialność za swoje działania, współpracuje z grupą, wykorzystując techniki mediacyjne;
- ocenia i rozwija sprawność fizyczną;
- potrafi korzystać z form aktywności fizycznej w sposób bezpieczny i sprzyjający zdrowiu;
- nabywa umiejętność dzielenia się swoją wiedzą z innymi uczniami;
- potrafi ocenić pracę swoją oraz innych, uczy się przyjmowania opinii rówieśników oraz wyrażania własnych preferencji.

4.2.3. Cele szczegółowe dla uczniów

Cele kształcące:

- uczy się wyszukiwać wartościowe informacje;
- zdobywamy wiadomości na temat Włoch z zakresu: geografia i sport;
- potrafimy opracować pytania do turnieju wiedzy o sporcie;
- potrafimy opracować quiz z wykorzystaniem technologii informatycznych;
- przygotowujemy Turniej Wiedzy o Sporcie i Szkolny Dzień Sportu;
- uczy się korzystać z programów komputerowych;
- uczy się bezpiecznie poruszać w sieci;
- planujemy swoją pracę oraz pracę w grupie, decydujemy o podziale obowiązków w grupie.

Cele wychowawcze:

- uczy się współpracy w grupie;
- uczy się, jak rozwiązywać problemy za pomocą różnych technik negocjacji;

- dzielimy się wiedzą z innymi uczniami;
- potrafimy ocenić swoją pracę oraz pracę innych.

5. Treści kształcenia

Projekt interdyscyplinarny *In un corpo sano, mente sana – rola sportu w naszym życiu* łączy język włoski, zajęcia z informatyki, techniki i wychowania fizycznego. Głównym celem projektu jest rozwój umiejętności językowych uczniów. Uczeń doskonali umiejętności zarówno w mowie, jak i w piśmie, osiąga coraz wyższy stopień poprawności językowej. Na podstawie zdobytej wiedzy na temat Włoch i nabytych umiejętności informatycznych uczniowie przygotowują multimedialny turniej wiedzy na temat sportu. Aktywności podejmowane na zajęciach z wychowania fizycznego zakończą się Dniem Sportu. Zaproponowana tematyka w pełni odpowiada treściom przedstawionym w programie nauczania dla II etapu edukacyjnego *L'italiano per gioco*.

5.1. Język włoski

Program nauczania języka włoskiego dla drugiego etapu edukacyjnego *L'italiano per gioco* opiera się na założeniach podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej dla II etapu obejmującego klasy IV–VIII szkoły podstawowej. Temat projektu nawiązuje do treści obowiązujących w nauczaniu języka obcego nowożytnego: sport (dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, uprawianie sportu) oraz świat przyrody (krajobraz).

Uczeń na lekcji języka włoskiego poszerza wiedzę na temat dyscyplin sportowych, klasyfikuje dyscypliny na indywidualne (np.: *il nuoto* i *losci*) i zespołowe (np.: *il calcio*, *la pallavolo*, *la pallamano*), dobiera nazwy sprzętu sportowego i obiektów sportowych do właściwych dyscyplin (np.: *il calcio – il campo di calcio*, *la ginnastica – la palestra*). Zapoznaje się z wyścigiem kolarskim Giro d'Italia, poszukuje informacji na temat etapów wyścigu, poznaje nazwy elementów krajobrazu w języku włoskim (np.: *il colle*, *la catena montuosa*, *il monte*, *la valle*), potrafi opowiedzieć o wybranym etapie wyścigu, miejscu, w którym się odbywa ze zwróceniem uwagi na ukształtowanie terenu i miasta, przez które przebiega trasa wyścigu. Przygotowuje ankietę w języku polskim i włoskim dotyczącą uprawianych sportów, preferencji, czasu poświęconego na sport i innych aktywności fizycznych podejmowanych przez kolegów z klasy (ankieta przeprowadzona w języku włoskim) i członków rodziny lub bliskich (ankieta przeprowadzona w języku polskim). Wyniki ankiety przedstawia w języku włoskim.

5.2. Wychowanie fizyczne

Uczeń wybiera dyscyplinę sportową, w której chciałby się doskonalić i przygotowuje do rozgrywek sportowych w ramach Dnia Sportu. Trenuje zespołowo lub indywidualnie pod kierunkiem nauczyciela. Zdobywa wiedzę na temat znanych postaci z życia sportowego, drużyn, ważnych wydarzeń sportowych. Przygotowuje pytania do turnieju wiedzy o sporcie, który odbędzie się ramach Dnia Sportu.

5.3. Informatyka

Uczeń tworzy multimedialną formułę turnieju (np. z wykorzystaniem platformy Factile – quiz Jeopardy w Polsce znany jako *Va banque*), dającą możliwość podziału na

grupy, tworzenia kategorii pytań, przyznawania różnej wartości punktowej i posiadającą zintegrowaną tablicę wyników – platforma jest dostępna pod adresem playfactile.com.

5.4. Technika

Uczeń klasy VI przygotowuje dyplomy i medale dla zwycięzców turnieju i konkurencji sportowych, które odbędą się w czasie Dnia Sportu.

6. Charakterystyka odbiorców

6.1. Typ szkoły:

szkoła podstawowa

6.2. Wiek uczniów:

13–15 lat

6.3. Klasa:

VI, VII i VIII

6.4. Zróżnicowanie potrzeb i umiejętności

Ten projekt jest przeznaczony dla uczniów II etapu edukacyjnego, a więc coraz bardziej świadomych swoich umiejętności, możliwości i zainteresowań. Zastosowanie metody projektu w pracy z młodzieżą szkolną daje możliwość rozwoju w zakresie poznawczym, uczeń zdobywa wiedzę o otaczającym świecie. Poza tym rozwija się w zakresie społecznym, podejmując działania w grupie, uczy się działania w projektach zespołowych, sprawnej komunikacji i organizacji oraz zarządzania projektami. Ze względu na tematykę odnoszącą się do sportu i korzyści, jakie płyną z aktywności fizycznej, kształtujemy postawę prozdrowotną wychowanków. Prace projektowe zaspokajają różnorodne potrzeby uczniów i wykorzystują ich zróżnicowane umiejętności. Możliwość wyboru dyscypliny sportowej, odpowiedniej dla ucznia ze względu na jego zainteresowania i możliwości fizyczne, jest dla niego interesująca i motywująca. Uczniowie, którym trudno jest (na przykład ze względów zdrowotnych) podejmować aktywność fizyczną, będą mogli uczestniczyć w przedsięwzięciu sportowym, angażując się w jego organizację. Rozwój poznawczy, społeczny i emocjonalny koreluje z rozwojem umiejętności językowych ucznia.

6.5. Inne cechy odbiorców

Każdy etap projektu i zaproponowane zadania odbędą się w oparciu o edukację włączającą, przynosząc korzyści wszystkim uczniom. Uczniowie mający trudności w uczeniu się uczą się od zdolniejszych, obserwują ich sposoby pracy (np. to, jak wyszukać informacje), które będą mogli wykorzystać w przyszłości w innej sytuacji. Uczniowie nieśmiali, realizując zadania w małych grupach, będą mieli szansę na przełamywanie lęków.

Projekt daje możliwość pracy w różnym tempie, uczniom pracującym szybciej nauczyciel powinien przydzielić zadania zabierające więcej czasu lub dodatkowe, by uniknąć znudzenia, a co za tym idzie – zniechęcenia. Uczniowie z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnościami będą wymagali wsparcia ze strony nauczyciela, który musi zaakcentować, że ich obecność w projekcie jest ważna, powierzając im

zadania włączające w projekt (np. na etapie przygotowywania ankiety w języku polskim). Dzieci z zaburzeniami rozwoju takimi jak autyzm czy zespół Aspergera warto instruować na bieżąco odnośnie do kolejnych etapów projektu, wzmacniając w nich poczucie pewności i bezpieczeństwa. Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się będą wymagali wsparcia na etapie zajęć językowych polegających na redagowaniu pytań do ankiety w języku włoskim. Ci uczniowie mogą zostać zaangażowani w tworzenie pytań w języku polskim.

Uczniowie z niepełnosprawnościami takimi jak niedosłuch czy niepełnosprawność ruchowa będą wymagali pomocy ze strony nauczyciela i innych uczestników projektu w czasie organizowanego Dnia Sportu i zapewnienia im możliwości bezpiecznego obserwowania rozgrywek (jeżeli stopień niepełnosprawności nie pozwala na czynny udział w zawodach). Projekt bierze pod uwagę dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, uwzględniając wszystkie aspekty rozwoju: na poziomie emocjonalnym, poznawczym, twórczym, społecznym. Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) powinna być prowadzona ze znajomością ich możliwości i potrzeb edukacyjnych. Pracując z uczniem uzdolnionym z grupy SPE, należy zdiagnozować jego możliwości i zaplanować jego indywidualną drogę rozwoju, powierzając mu zadania, które wykraczają poza umiejętności na przeciętnym poziomie.

Na każdym etapie projektu należy dopasowywać zadania do specyficznych potrzeb edukacyjnych uczniów, z uwzględnieniem ich potrzeb psychofizycznych i tempa pracy.

7. Formy i metody realizacji projektu

7.1. Formy pracy

W trakcie realizacji projektu interdyscyplinarnego wykorzystane zostaną następujące formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca zespołu klasowego (grupy projektowej).

7.2. Metody pracy – realizacja celów kształcących

Na poszczególnych etapach realizacji projektu wykorzystany zostanie szereg metod zaproponowanych w programie nauczania dla II etapu edukacyjnego *L'italiano per gioco*, które będą pomocne w budowaniu świadomości uczniów i przygotowaniu ich do przyszłej aktywności zawodowej, i które będą wspierały uczniów z grupy SPE.

W projekcie interdyscyplinarnym wykorzystamy głównie metody praktyczne, nadrzędną metodą będzie metoda projektu.

Zaproponujemy:

- metody praktyczne (metoda projektu, ćwiczenia przedmiotowe, symulacja);
- metody problemowe (krótki wykład) i aktywizujące (okrągły stół, dyskusja dydaktyczna, gry dydaktyczne, burza mózgów);
- metody podające (wykład informacyjny, pogadanka, opowiadanie, opis, prelekcja, anegdota, objaśnianie), które służą przekazaniu uczniom informacji;

- metody eksponujące polegające na prezentacji krótkich filmów (elementy tej metody zostaną zastosowane na etapie prezentowania przez uczniów samodzielnie wykonanych zadań);
- metody ewaluacyjne pozwalające uczniom na kształtowanie samodzielności oraz umiejętności oceny pracy własnej oraz przyjmowania opinii rówieśników.

Wiedząc, że metody podawcze odnoszą najmniejszy skutek, jeżeli chodzi o przyrost wiedzy uczniów i stopień zapamiętywania wiadomości, uprzywilejowane będą metody aktywizujące i praktyczne. Na zajęciach z języka włoskiego wykorzystamy głównie metodę komunikacyjną i podejście zadaniowe.

Pewne etapy projektu możliwe są do zrealizowania w trybie pracy zdalnej: wprowadzanie i utrwalanie słownictwa (zajęcia językowe), zajęcia przewidujące wypełnianie kart pracy, materiał przekazywany za pomocą metod podawczych, zadania polegające na poszukiwaniu informacji w sieci, wypełnianie kart ewaluacyjnych. W realizowaniu zadań z wykorzystaniem zasobów dostępnych w Internecie warto zwracać uczniom uwagę na kwestie bezpieczeństwa w sieci i krytycznej analizy informacji.

7.4. Metody pracy – realizacja celów wychowawczych

Dzięki zaproponowanym metodom uczniowie:

- pracują zespołowo, odpowiadają, współzawodniczą, część zadań wykonują w parach lub w grupie, uczą się współdziałania, respektowania drugiej osoby i wszystkich członków zespołu;
- wykonując prace plastyczne, techniczne, rozwijają talenty i zainteresowania;
- w czasie przygotowania ankiety i przeprowadzania ankiety w środowisku pozaszkolnym uczą się prawidłowych reakcji społecznych, respektowania norm;
- uczą się przedsiębiorczości i kreatywności;
- uczą się odpowiedzialności, pracy w warunkach poszanowania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

8. Sposób realizacji projektu edukacyjnego

8.1. Zainicjowanie projektu

Realizacja projektu przewidziana jest w drugim półroczu roku szkolnego. Rozpocznie się w kwietniu i zakończy w czerwcu Szkolnym Dniem Sportu. Odbędzie się we współpracy nauczyciela języka włoskiego z nauczycielem wychowania fizycznego, informatyki i techniki. Adresatami projektu są uczniowie klasy VI, VII lub VIII, uczący się języka włoskiego jako pierwszego lub drugiego języka nowożytnego. Projekt zostanie zrealizowany w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. Rozpoczynając projekt, nauczyciele zapoznają uczniów z tematem, celami i zadaniami, metodami pracy i oczekiwanym efektem końcowym projektu. Nauczyciel informuje również o sposobach ewaluacji projektu.

8.2. Spisanie regulaminu/kontraktu

Nauczyciel języka włoskiego jako koordynator projektu zaznajomi uczniów z projektem (zostanie spisany regulamin). Omówi poszczególne etapy projektu i planowane zadania z podziałem na grupy. Szczególną uwagę poświęci zasadom współpracy,

przypominając o zasadach pracy w grupie, wskaże, iż każdy z uczestników projektu będzie odpowiedzialny za wykonywane zadania i będzie miał wpływ na efekt końcowy. Regulamin powinien mieć formę zrozumiałą dla ucznia, powinien zostać zawieszony w klasie lub wydrukowany i przekazany każdemu z uczestników.

8.3. Wybór tematu

Nauczyciel przedstawia uczniom temat projektu. Uczniów wyższych klas szkoły podstawowej cechuje rosnąca aktywność intelektualna i coraz większa świadomość własnych potrzeb edukacyjnych. Pozostawienie uczniom wyboru odnośnie do zadań, w które chcą się zaangażować, a także sposobów ich realizacji wpływa pozytywnie na motywację. Dlatego też na pewnych etapach projektu nauczyciel może proponować działania, pozostając otwartym na propozycje uczniów. Uczniowie sami mogą wybrać dyscypliny sportowe, w których chcą się doskonalić. Decydować mogą również o wyborze aplikacji, która wydaje im się ciekawsza do przygotowania pytań do turnieju wiedzy o sporcie. Nauczyciel przyjmuje wszystkie pomysły uczniów, naprowadza ich jednak na właściwe rozwiązania, a ewentualne kwestie sporne poddaje głosowaniu.

8.4. Podział na grupy

Na II etapie edukacyjnym uczniowie chętnie podejmują prace zespołowe, z łatwością również dobierają się w grupy w zależności od interesującej ich tematyki i czynności związanych z powierzonym zadaniem. Na zajęciach językowych uczniowie pracują indywidualnie, w parach czy grupach w zależności od ćwiczeń zaproponowanych przez nauczyciela. W tej części projektu grupy robocze można utworzyć na etapie tworzenia pytań do ankiety, natomiast przeprowadzanie ankiety i prezentację wyników ankiety uczniowie powinni zaprezentować indywidualnie, by doskonalić wypowiedź w języku włoskim. W przygotowaniach do Dnia Sportu nauczyciel może zdecydować o podziale zadań pomiędzy:

- grupę uczniów, która zajmie się zgromadzeniem informacji i przygotowaniem quizu;
- grupę uczniów, która opracuje quiz w formie multimedialnej.

Wszyscy uczniowie biorący udział w projekcie mogą wziąć udział w zawodach, jeżeli wyrażą chęć uczestnictwa w rozgrywkach sportowych i jeżeli stan ich zdrowia będzie na to pozwalał.

Niemniej jednak, ze względu na konieczność prowadzenia stałej profilaktyki zdrowotnej i podejmowania działań prozdrowotnych, warto zachęcić wszystkich uczniów do aktywności fizycznej i wzięcia udziału w zawodach sportowych, dobierając np. dla uczniów o słabszej kondycji fizycznej rozgrywki niewymagające wysokiej sprawności fizycznej (np. zawody w przeciąganiu liny itp.).

Również etap projektu, jakim będzie zorganizowanie Dnia Sportu, będzie wymagał przydzielenia uczniom zadań takich jak: przygotowanie terenu do rozgrywek, przeprowadzenie quizu wiedzy o sporcie dla pozostałych klas szkoły.

Realizując projekt, nauczyciel powinien zadbać o komfort pracy każdego ucznia i czuwać nad tym, by przydzielone zadania były dostosowane do możliwości, umiejętności i predyspozycji uczniów.

8.5. Przygotowanie harmonogramu pracy i podział zadań

Nauczyciel razem z uczniami przygotowuje harmonogram projektu, zapoznaje uczniów z kolejnymi etapami prac, wspólnie ustalony zostaje podział zadań.

Na zajęciach z języka włoskiego uczniowie poznają nazwy dyscyplin sportowych w języku włoskim, nazwy sprzętu sportowego, obiektów sportowych. Wszyscy uczniowie zostaną zaangażowani w przeprowadzenie ankiety wśród swoich bliskich na temat uprawianych sportów, czasu poświęcanego na aktywność fizyczną. Elementem utrwalającym wiedzę uczniów będzie ustna prezentacja każdego ucznia w języku włoskim dotycząca wyników przeprowadzonej ankiety. Uczniowie pod kierunkiem nauczyciela wychowania fizycznego przygotowują plan rozgrywek sportowych w ramach Dnia Sportu i opracowują quiz wiedzy o sporcie z podziałem na grupy.

Przydzielenie zadań odbywa się z uwzględnieniem preferencji i predyspozycji uczniów. Pracując z uczniami z grupy SPE, nauczyciel powinien pamiętać o tym, by zadania dostosować do potrzeb i możliwości dziecka.

8.6. Realizacja projektu

Projekt jest przewidziany do realizacji w trakcie roku szkolnego w ramach zajęć szkolnych i pozalekcyjnych.

Projekt przebiega następująco:

8.6.1.

Na lekcji języka włoskiego nauczyciel wprowadza temat poświęcony dyscyplinom sportowym. Słownictwo zostaje wprowadzone na podstawie materiału ilustracyjnego, uczniowie wskazują znane im dyscypliny sportowe, a nauczyciel poszerza słownictwo, wprowadzając nazwy nowych dyscyplin sportowych. Uczniowie utrwalają słownictwo klasyfikując je pod względem sportów indywidualnych (np. *ilnuoto* i *losci*) i grupowych (np. *ilcalcio*, *la pallavolo*, *la pallamano*). Uczniowie poznają nazwy sprzętu sportowego (np. *la palla*, *la racchetta*), obiektów sportowych (np. *ilcampo da golf* i *la piscina*). Utrwalają poznany materiał poprzez wskazywanie, dopasowywanie, łamigłówki (wyszukiwanie ukrytych słów w chmurach wyrazów), zgadywanie. Szczegółowe wskazówki na temat pracy nad rozwijaniem leksyki nauczyciel znajdzie w Programie nauczania języka włoskiego dla drugiego etapu edukacyjnego *L'italiano per gioco*, w rozdziale VI zatytułowanym: *Procedury osiągania celów wychowania i kształcenia (metody, techniki, formy pracy oraz środki dydaktyczne)*.

8.6.2.

Na zajęciach wychowania fizycznego uczniowie pod kierunkiem nauczyciela wybierają dyscypliny sportowe do zawodów, które odbędą się w czasie Szkolnego Dnia Sportu. Uczniowie wybierają lub losują dyscypliny sportowe, w których będą chcieli się doskonalić, by przygotować się do rozgrywek sportowych. Dobór dyscyplin sportowych zależy od wyposażenia szkoły w sprzęt sportowy, możliwości lokalowe. Warto zadbać o urozmaicenie dyscyplin, dostosowanie stopnia trudności do możliwości fizycznych uczniów, wieku i płci. Można zaproponować 6 konkurencji, a tym: 3 dyscypliny zespołowe (np. piłka nożna, siatkówka, przeciąganie liny) i 3 dyscypliny indywidualne (np. skok w dal, bieg na dystans, rzut piłką). W zależności od wielkości szkoły, ilości

i liczebności klas w zawodach może wziąć udział grupa projektowa lub uczniowie ze szkoły, którzy nie biorą udziału w projekcie.

8.6.3.

Na lekcji języka włoskiego uczniowie tworzą ankietę, na temat ulubionych/praktykowanych dyscyplin sportowych. Przykładowe pytania, które uczniowie mogą ułożyć z pomocą nauczyciela: 1. *Sei un tipo sportivo o no?* 2. *Qual è lo sport che ti piace di più?* 3. *Qual è lo sport che ti piace di meno?* 4. *Qual è lo sport più difficile, secondo te?* 5. *Qual è lo sport più praticato al mondo?* Uczniowie przeprowadzą ankietę wśród uczestników projektu w języku włoskim. Uczniowie przygotowują również pytania do ankiety, którą przeprowadzą wśród swoich bliskich lub przyjaciół, tym razem w języku polskim. Przykładowe pytania: 1. *Lubisz uprawiać sport?*; 2. *Ile czasu poświęcasz na sport w tygodniu/w miesiącu?*; 3. *Jaka jest twoja ulubiona dyscyplina sportowa?* Prezentacja wyników obu ankiet odbywa się w języku włoskim na zajęciach z języka włoskiego.

8.6.4.

W ramach zajęć sportowych nauczyciel zaznajamia uczniów z wiadomościami na temat znanych postaci z życia sportowego (np. Francesco Totti), drużyn, ważnych wydarzeń sportowych (np. Giro d'Italia). Wybór treści należy do nauczyciela wychowania fizycznego. Możliwa jest również współpraca nauczyciela wychowania fizycznego z nauczycielem języka włoskiego. Uczniowie poszerzają wiedzę teoretyczną na temat sportu krajowego i światowego ze szczególnym uwzględnieniem Włoch (piłka nożna, kolarstwo). Uczniowie układają pytania do turnieju wiedzy na temat sportu, które będą dotyczyły wiedzy na temat dyscyplin sportowych, znanych sportowców, klubów, osób związanych ze sportem i ważnych wydarzeń sportowych. Kategoryzują pytania na łatwiejsze (za 1 punkt) i trudniejsze (2 lub 3 punkty).

8.6.5.

Na lekcji informatyki uczniowie opracowują multimedialną formułę turnieju na podstawie pytań stworzonych na lekcji wychowania fizycznego np. z wykorzystaniem platformy Factile, która daje możliwość podziału na grupy, tworzenia kategorii pytań, przyznawania różnej wartości punktowej i posiada zintegrowaną tablicę wyników, dostępną pod adresem playfactile.com.

8.6.6.

Na zajęciach z języka włoskiego nauczyciel wprowadza słownictwo dotyczące ukształtowania terenu (*la pianura, la montagna, il fiume, il lago, l'isola, il mare, il vulcano*). Uczeń poznaje nazwy gór, jezior, rzek. Klasyfikuje je pod względem wielkości (najwyższy szczyt, najdłuższa rzeka). Nauczyciel utrwala nowy materiał. Następnie zapoznaje uczniów z wyścigiem kolarskim Giro d'Italia. Uczniowie poszukują wiadomości na temat wyścigu. W grupach wybierają jedną z tras wyścigu, na forum klasy przedstawiają: gdzie się to odbywa, w jakim terenie, przez jakie miasta przebiega trasa wyścigu. Prezentacja ma charakter krótkiej wypowiedzi ustnej i odbywa się w języku włoskim.

8.6.7.

Uczniowie klasy VI na lekcji techniki przygotowują dyplomy i medale dla zwycięzców turnieju i konkurencji sportowych w czasie Dnia Sportu.

8.6.8.

Zorganizowany zostaje Szkolny Dzień Sportu, w ramach którego odbędą się rozgrywki sportowe i Turniej Wiedzy o Sporcie.

8.7. Prezentacja wyników

Wyniki pracy projektowej zostaną zaprezentowane w czasie Dnia Sportu. Uczniowie przedstawią wyniki ankiety przeprowadzonej w ramach języka włoskiego dotyczące podejmowanej aktywności fizycznej. Przeprowadzone zostaną rozgrywki sportowe: 3 dyscypliny zespołowe (np. piłka nożna, siatkówka, przeciąganie liny) i 3 dyscypliny indywidualne (np. skok w dal, bieg na dystans, rzut piłką) oraz quiz wiedzy o sporcie dla szerszej publiczności szkolnej.

Na stronie internetowej szkoły zamieszczone zostają zdjęcia z rozgrywek i wspólnej zabawy w czasie quizu wiedzy o sporcie. Quiz przeprowadzony w formule *Va banque* dostarcza zazwyczaj sporych emocji i jest okazją do zaciętego współzawodnictwa.

8.8. Ewaluacja

Ewaluacji będą podlegały najważniejsze etapy projektu: stopień opanowania materiału z języka włoskiego, prezentacja wyścigu kolarskiego Giro d'Italia, przygotowania sportowe do Dnia Sportu i opracowanie quizu wiedzy o sporcie. Nauczyciel ocenia uczniów za zaangażowanie oraz aktywny udział w projekcie, wskazuje mocne strony uczniów, daje rady, w jaki sposób pracować, by osiągać sukces, nagradza uczniów, którzy wykazali się szczególnym zaangażowaniem. Nauczyciel może również wystawić oceny bardzo dobre za udział w projekcie. Udział ucznia w projekcie ma wpływ na jego ocenę z zachowania.

9. Regulamin/kontrakt

Kontrakt powinien być prosty, przejrzysty i zrozumiały dla uczniów, poszczególne punkty powinny być z uczniami omówione. Kontrakt powinien zawierać treści opisane niżej.

Tytuł naszego projektu: *In un corpo sano, mente sana – rola sportu w naszym życiu*

Dzięki projektowi:

- poznam nazwy dyscyplin sportowych w języku włoskim;
- będę potrafił(a) przeprowadzić ankietę w języku włoskim;
- przedstawię wyniki ankiety w języku włoskim;
- poznam słownictwo związane z ukształtowaniem terenu;
- zdobędę wiadomości na temat wyścigu kolarskiego Giro d'Italia i będę potrafił(a) o nim opowiedzieć w języku włoskim, wykorzystując poznane słownictwo;
- poszerzę wiedzę na temat sportu;
- rozwinę moją aktywność fizyczną;
- rozwinę umiejętności informatyczne;
- nabędę umiejętność pracy w grupie, organizacji pracy i podziału obowiązków;

- nabędę umiejętność oceny własnej sprawności fizycznej i kierowania własnym rozwojem fizycznym;
- będę stosował(a) zasady bezpieczeństwa podczas aktywności fizycznej.

Grupa projektowa: odbiorcami są uczniowie klasy VI, VII i VIII szkoły podstawowej.

Nasi nauczyciele: język włoski, wychowanie fizyczne, informatyka, technika.

Termin rozpoczęcia i zakończenia projektu: kwiecień – czerwiec.

Koordinator projektu: nauczyciel języka włoskiego.

Nasze prawa i obowiązki:

- każdy uczeń ma prawo do udziału w projekcie;
- uczestniczymy aktywnie we wszystkich zadaniach;
- pomagamy sobie wzajemnie;
- szanujemy naszych nauczycieli, koleżanki i kolegów;
- przestrzegamy zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP);
- dbamy o podniesienie naszej aktywności fizycznej;
- prosimy nauczyciela o pomoc i udzielmy pomocy naszym koleżankom i kolegom.

Data zawarcia kontraktu: kwiecień.

10. Ocenianie

Projekt ocenimy, stosując formę oceniania kształtującego. Weźmiemy pod uwagę:

- aktywny udział uczniów w projekcie;
- stopień opanowania sprawności językowych w zakresie wypowiedzi ustnej (prezentacja wyników ankiety, opis trasy wyścigu kolarskiego);
- umiejętność zastosowania nowo poznanego słownictwa w wypowiedzi ustnej w języku włoskim;
- wykorzystanie nabytej wiedzy w poszczególnych etapach projektu;
- sumienność i rzetelność w wykonywaniu powierzonych zadań;
- postawę wobec innych członków projektu i respektowania zasad fair play;
- współpracę grupy, klasy.

Uczniów z grupy SPE ocenimy zwłaszcza za zaangażowanie w projekt. Dla wszystkich uczniów, ale dla uczniów z grupy SPE w szczególności, pochwała ma ogromne znaczenie i może wpływać na motywację do nauki i budowanie pozytywnego obrazu samego siebie.

Nauczyciel wskazuje uczniom mocne strony, jakimi wykazali się na każdym etapie projektu, omawia dobrze wykonane zadania i wskazuje uczniom kierunek dalszego rozwoju. Nauczyciel może wystawić ocenę pozytywną po zakończeniu projektu, uczeń może otrzymać również wyższą ocenę z zachowania. Nauczyciel może przygotować dla uczniów biorących udział w projekcie dyplomy potwierdzające ten udział.

11. Ewaluacja

Ewaluacją polegać będzie na wypełnieniu krótkiej ankiety dotyczącej ogólnej oceny projektu, zdobytych wiadomości, form pracy. Zadaniem uczniów będzie przydzielenie wartości punktowej. 1 oznacza najmniejszą, a 5 największą wartość.

Projekt oceniam na:	1	2	3	4	5
Przydatność zdobytej wiedzy oceniam na:	1	2	3	4	5
Pracę zespołową oceniam na:	1	2	3	4	5
Moje zaangażowanie oceniam na:	1	2	3	4	5

Do ewaluacji etapów projektów takich jak zajęcia sportowe i quiz wiedzy o sporcie można wykorzystać np. aplikację Mentimeter. Uczniowie udzielą odpowiedzi na pytania:

1. W czasie zajęć sportowych najwięcej radości sprawiło mi...
2. Z quizu wiedzy o sporcie zapamiętałem(-am)...

W zakresie oceny umiejętności językowych uczniowie dokonają samooceny, wypełniając kartę ewaluacyjną, na której ocenią w skali od 1 do 6 własne umiejętności.

1. Potrafię przeprowadzić ankietę w języku włoskim.
2. Potrafię zrelacjonować wynik ankiety w języku włoskim.
3. Znam nazwy dyscyplin sportowych, sprzętów i obiektów sportowych.
4. Wiem, czym jest i gdzie przebiega wyścig kolarski Giro d'Italia.
5. Potrafię opowiedzieć w języku włoskim o wyścigu kolarskim Giro d'Italia.

12. Materiały pomocnicze

Wykorzystane materiały:

- materiały przygotowane przez nauczyciela: materiały autentyczne, nagrania audio i wideo;
- mapy oraz atlas Włoch;
- słownik polsko-włoski, włosko-polski.

13. Komentarz metodyczny

Przy wyborze dyscyplin sportowych należy kierować się możliwościami szkoły, jej wyposażeniem w sprzęt sportowy. Dzień Sportu może odbyć się w innym ośrodku sportowym miejscowości, w porozumieniu z władzami miasta lub kierownikiem miejskiego ośrodka sportu lub w miejskim parku rozrywki. Część konkurencji może odbyć się na wolnym powietrzu, należy jednak wziąć pod uwagę możliwą zmianę warunków pogodowych i wówczas przewidzieć wariant przeprowadzenia zawodów w zamkniętym pomieszczeniu.

Etap projektu związany ze zdobywaniem wiedzy na temat sportu można wzbogacić o kurs pierwszej pomocy przeprowadzony przez nauczyciela wychowania fizycznego lub pogadanki na temat roli sportu w rozwijaniu i podtrzymywaniu sprawności fizycznej.

Oprócz przygotowania dyplomów i medali dla uczestników konkurencji sportowych i turnieju wiedzy, uczniowie mogą zająć się również przygotowaniem podium, przygotować wystrój sali, w której odbędzie się podsumowanie projektu, dekorując ją rekwizytami sportowymi.

Warto pomyśleć o nagrodach rzeczowych dla uczestników rozgrywek sportowych i turnieju wiedzy o sporcie, sfinansowanych z funduszy szkoły lub Rady Rodziców.

Nauczyciele realizujący projekt zadbają, by wszyscy uczniowie zostali włączeni w poszczególne etapy projektu w zależności od zainteresowań, umiejętności

i predyspozycji. Uczniowie o mniejszych talentach sportowych mogą wykazać się w trakcie przygotowywania wystroju umiejętnościami plastycznymi, włączyć się w koordynowanie prac przygotowawczych, wykazując się zmysłem organizacyjnym. Należy również pamiętać o zdrowotnych ograniczeniach uczniów z grupy SPE w przydzielaniu zadań, tak, by udział uczniów w projekcie nie dyskwalifikował ich względem pozostałych uczniów (np. nie należy angażować uczniów o różnym stopniu niepełnosprawności w konkurencje sportowe, którym nie będą w stanie podołać, ale można ich zaangażować na etapie prac przygotowania Dnia Sportu). Uczniom potrzebującym wsparcia psychologicznego, w tym np. uczniom zdolnym warto przydzielać zadania, dzięki którym rozwiną swoje zainteresowania. Mogą wyszukać ciekawostki i informacje na temat wyścigu kolarskiego Giro d'Italia, zdobyć dodatkowe wiadomości na temat reprezentantów włoskiego sportu, np. włoskich piłkarzy czy trenerów.

Bibliografia

Elert E., Wenda A., b.r., [Praca metodą projektu](#) (PDF, 2,1 MB; dostęp 24.02.2022).

Kotarba-Kańczugowska M., b.r., *Praca metodą projektu*, Warszawa: ORE.

Rutkowska E., 2022, *Italiano per gioco. Program nauczania języka włoskiego dla II etapu edukacyjnego wprowadzanego jako I język obcy w klasach IV–VIII SP oraz jako II język obcy w klasach VII–VIII SP*, Warszawa: ORE.

Barbara Klimek – nauczyciel języka włoskiego i języka francuskiego w I Liceum Ogólnokształcącym w Wodzisławiu Śląskim. W latach 2005–2015 wykładowca oraz kierownik praktyk pedagogicznych w Jastrzębiu Zdroju. Od 2007 doradca metodyczny wydawnictwa Hachette FLE. Egzaminator DELF. Egzaminator egzaminu maturalnego przy OKE w Jaworznie. Trener szkoleń i warsztatów z zakresu metodyki nauczania języków obcych. Współautor scenariuszy zajęć opracowanych w ramach projektów Instytutu Francuskiego w Warszawie: *Construire un projet professionnel francophone, Nali et Paco* – audycje dla dzieci. Współautor *Dużego słownika polsko-francuskiego francusko-polskiego* wyd. Langenscheidt.